

KIRKLARELİ KENT MERKEZİ ÇOCUK OYUN ALANLARININ PEYZAJ TASARIM KRİTERLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Tuğba ARSLAN¹, Burçin EKİCİ^{2*}

¹ Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Tekirdağ, Türkiye
arslantugba1@outlook.com, ORCID: 0000-0002-1462-0724

^{2*} Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü,
Tekirdağ, Türkiye bekici@nku.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2553-5656

Özet

Çocuk oyun alanları, öncelikle güvenlik- sağlık çerçevesinde; sağlam- zararsız, yapısal- bitkisel materyaller kullanılarak oluşturulan; çocukların özgürce oynayabildikleri alanlar olmalıdır. Bu çalışmada, Kırklareli merkezinde yer alan çocuk oyun alanları incelenmiştir. Kent merkezinde 64 adet park, toplamda 76.537 metrekaare alan kaplamaktadır. Çalışma kapsamında değerlendirilen alanlar, konum ve peyzaj tasarım uygulamaları açısından olumlu ve olumsuz örneklerin gösterilmesi amacıyla merkez sınırlarını oluşturan 10 mahalle arasından birbirinin temsil niteliği olan 21 park rastgele seçilmiştir. Tasarım kriterleri doğrultusunda incelenen her alan için alan gözlem formu doldurularak çocuk oyun alanlarının mevcut durumları ortaya konmuştur. Yapılan incelemeler sonucu tek tip geleneksel oyun alanları düzenine gidildiği gözlenmiştir. Arazi yapısı elverişli sahalarda çocuğun kendisini doğal bir ortamda hissedebileceği alan tasarımlarına ait bir uygulama görülmemiştir. Kırklareli kent merkezinde yoğun yapılaşmaya dayanarak ve yer seçiminde topografik yapısı göz önüne alınarak, çocuk oyun alanları için ayrılan alanların daha bilinçli ve doğru planlama kriterleri doğrultusunda tasarlanması ve çocuk gelişimlerinin ön planda tutulduğu bir peyzaj tasarımına gidilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Oyun Alanı, Peyzaj Tasarım, Kırklareli

EVALUATION OF KIRKLARELİ CITY CENTER CHILDREN'S PLAYGROUNDS IN TERMS OF LANDSCAPE DESIGN PRINCIPLES

Abstract

Children's playgrounds, primarily within the framework of safety and healthy, robust and harmless, created using structural and vegetal materials, needs to be areas where children can play freely. In this research, children's playground in the central district of Kırklareli has been examined. There are 64 parks in the city center, covering total area of 76.537 square meters. The areas evaluated within the scope of the study, were randomly selected among the 10 neighborhoods forming the boundaries of the center in order to show positive or negative examples in terms of the location and landscape desing applications. For each area that was examined for design creteria, an observation form was filled to see the current situation of the children's playground. As a result of this observation, the result came out that only one specific traditional design was used to make all playgrounds. In the fields where area was suitable for childrends to feel themself like they are in their natural enviroment was not processed. In the center of Kırklareli, considering crowdedness of buildings and the topographic structure, areas for playgrounds must be designed more consciously, planned using right creterias and designs should focus on child development.

Keywords: Children's Playground, Landscape Design, Kırklareli

1. GİRİŞ

Kentsel yeşil alanlar, insanları fiziksel, zihinsel ve sosyal açıdan olumlu etkileyen kamusal alanlardır. Bu alanlar kent içerisinde; kent parkları, çocuk oyun alanları, yaya yolları, meydanlar, rekreasyonel alanlar vb. olarak planlanmaktadır (Öztürk ve Özdemir, 2013; Cüce ve Ortaçşme 2020). Açık alanlarda fiziksel gelişimlerini tamamlayabilen çocuklar, zihinsel gelişimlerine de katkı sağlar. “İnsan yaşamını etkileyen, insanı ve diğer canlıları içerisinde barındıran birincil bir mekân” (Crowe, 1995; Beyaztaş, 2012) olarak kabul edilen doğanın, çocukların gelişimindeki rolü büyüktür (Ergin, 2019). İnsan eli değmiş, doğal yapısı bozulmuş alanlar, çocukların doğadan uzaklaşmasındaki önemli faktörlerin başında gelmektedir (Turner, vd. 2004; Geshhlagh Sofla, 2019). Bu nedenle doğa ile iç içe olmak, ağaç dikmek, bahçe, kum ve su barındıran alanlarda vakit geçirmek, bitkideki mevsimsel değişimi deneyimleyerek doğal alanları keşfetmek, çocukların duygusal, bilişsel ve fiziksel gelişimlerinde önemli rol oynar (Campbell, 2013).

Oyun, “kurallı ya da kuralsız, belli bir amaca yönelik faaliyetler ile çocukların beden, zihin ve ruh gelişimlerini kazanmaları açısından fayda sağlayan, içinden gelen dürtü veya davranış biçimi olup isteyerek ve zevk alarak içinde yer aldığı etkin öğrenme süreci” olarak tanımlanır (Anonim 2006, Koçyiğit vd. 2007, Uluğ 2007). Beraberinde gelen çocuk oyun alanlarının, çocuk gelişiminde önemli etkilerinin olduğu birçok çalışmada da kabul görmüştür (Hart, 1979; Moore, 1986; Ward Thompson, 2013; Czackzyska-Podolska, 2014; Solomon, 2014; Jongeneel, vd. 2015; Arslan Muhacir ve Yavuz Özalp, 2016’dan).

Oyun oynayarak ortaya çıkan durum ve olaylar çocuğun bilişsel düzeyini zorlamakta ve bir sonraki gelişim aşamasına geçmesi için ortam yaratmaktadır (Schuster, 1980; Yiğit, 1995; Arslan ve Dilci, 2017’den). Çocuk gelişimi üzerindeki; beden gelişiminde rol oynayan kas kuvvetlenmesi gibi fiziksel; karşılaştığı problemleri kendi fikirleriyle görmeye ve çözmeye çalışması gibi zihinsel; diğer çocuklarla etkileşimi sırasında kurallara uyma, kendinin veya başkasının hakkını savunma ger4c ed3ibi sosyal becerilere olanak sağlayabilecek unsurlara dikkat edilerek oyun alanı tasarımı yapılmaktadır (Güneş, 1995; Çay, 2006; Özer, vd. 2006; Ergin, 2019).

Oyun alanlarının güvenlik ve dayanıklılığı, yeri ve önemi, malzeme seçimi, bakım ve onarımı, yeterliliği, ekolojik etkileri, doğru bitki kullanımı, doğa ile ilişkisi planlama ve tasarım kriterleri açısından önem arz etmektedir (Yılmaz, 2010). Kaliteli oyun alanları planlama ve tasarımında dikkat edilmesi gereken bazı kriterler aşağıdaki gibi derlenmiştir (Beckwith, 1985; Fanuscu, 1994; Gür, 2002; Yılmaz ve Bulut, 2002; Acar, 2003; Özkasap Çakar, 2003; Bal, 2005; Yücel, 2005; Uluğ, 2007; Aklıbaşında, vd. 2018):

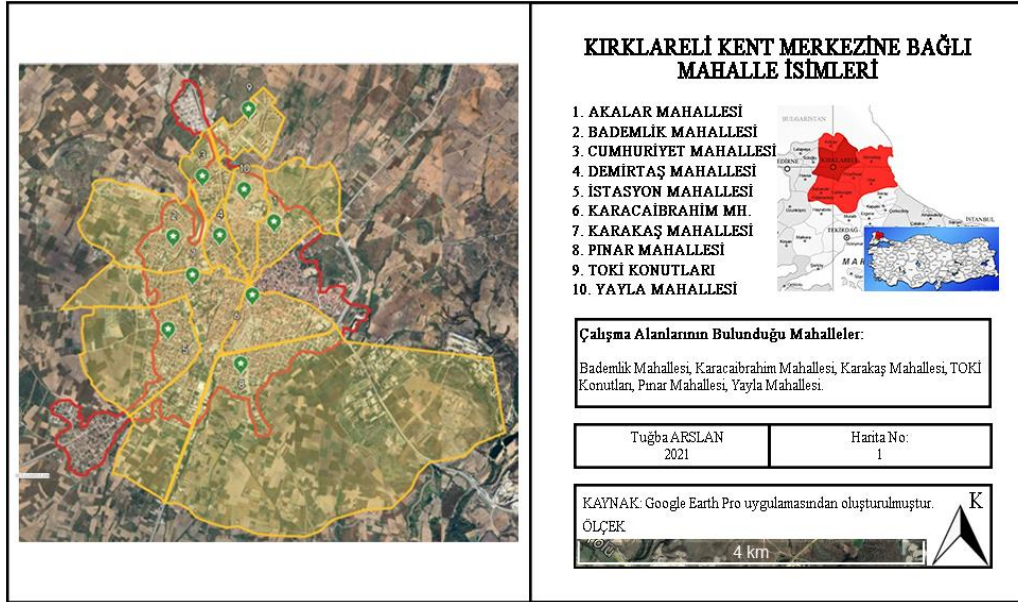
- Çocukların farklı beceriler kazanmalarını destekleyecek nitelikte olmalı,
- Çocukların farklı duyarını kullanmasına olanak sağlamalı,
- Oyun akışını sağlayacak özellikte olmalı,
- Çocuklar arasında sosyal ilişkiler kurulmasına olanak sağlamalı,
- Hareketli ve esnek oyun materyalleri bulunmalı,
- Farklı yaş gruplarının bir arada oynamasına uygun özellikte olmalı,
- Farklı hava koşullarında ve farklı mevsimlerde kullanıma uygun olmalı,
- Kültürel ve doğal elemanlara bir arada yer vermeli,
- Fiziksel gelişimlerini artıracak etkinlere yer verilmeli,
- Kaza ve yaralanma riski için güvenlik önlemleri alınmış olmalı,
- Zararsız özellikli ve ekolojik etkilere uygun bitki kullanımına yer verilmeli,
- Alan içinde düzenli yol, patika, rampa ve dönemeçler ile ortopedik engellilerin kullanımına uygun olmalıdır.

Bu çalışma ile Kırklareli kent merkezi sınırlarındaki mevcut çocuk oyun alanlarının yapısal ve bitkisel dokusu incelenerek, olası çalışmalara yön vermek, çocuk oyun alanlarında meydana gelebilecek tehlikeli durumları minimum seviyede tutmak ve refah kalitesi yüksek, doğal ve estetik mekanlar oluşturmak amaçlanmıştır. Çalışmanın amacı doğrultusunda, Kırklareli kent merkezinde araştırma alanı olarak ele alınan çocuk oyun alanlarında yer alan yapısal ve bitkisel elemanlarının kullanımı incelenmiş, bu donatıların çocuk sağlığı ve güvenliği açısından uygun olup olmama durumu değerlendirilmiş ve sebepleriyle açıklanmıştır.

2. MATERYAL VE YÖNTEM

2.1. Materyal

Araştırma materyalini, Kırklareli merkez ilçesinde yer alan çocuk oyun alanları oluşturmaktadır. Kırklareli, Türkiye'nin kuzeybatısında yer almaktadır ve yüz ölçümü 6.650 km²'dir. Araştırmanın materyalini oluşturan çocuk oyun alanları, kent merkezinde 64 adet olup, toplamda 76.537 metrekare alan kaplamaktadır. Kırklareli merkez ilçesi 24 mahalleden oluşmaktadır. Çalışma kapsamında değerlendirmeye alınan çocuk oyun alanları, kent merkezi sınırlarını oluşturan 10 mahalle arasından birbirinin temsil niteliği olan 21 park rastgele seçilmiştir (Şekil 1).

Şekil 1. Kırklareli kent merkezini oluşturan mahalleler ve sınırları (Orijinal, 2021)

2.2. Yöntem

Çalışmanın yöntemi dört ana aşamadan oluşmaktadır;

Birinci aşama; Çalışma konusunun önemi ve amacına yönelik literatür araştırması yapılmış, çalışma alanına ilişkin yardımcı materyaller temin edilmiştir. Bu kapsamda; Kırklareli Çevre Durum Raporu (2020), Kırklareli Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü, Kırklareli İl Özel İdaresi, Kırklareli Kültür ve Turizm Müdürlüğü, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Kırklareli İl Müdürlüğü, Kırklareli Valiliği resmi internet adreslerinden elde edilen araştırma alanına ilişkin doğal, kültürel ve sosyal yapılara ait veriler ile raporlar, 1/1000 Revizyon İmar Planı, Meteoroloji Genel Müdürlüğü resmi internet sitesinden elde edilen araştırma alanına ait iklim verileri, Türkiye İstatistik Kurumu ve Trakya Kalkınma Ajansı'nın resmi internet adresinden elde edilen araştırma alanına ilişkin ilgili istatistiki veriler ve raporlar gibi materyaller kullanılmıştır.

İkinci aşama; Çalışma alanında yer alan çocuk oyun alanlarının tespitinden oluşmaktadır. Bu kapsamda; Kırklareli Belediyesi, Park ve Bahçeler Müdürlüğü şubesiinden temin edilen Kırklareli İmar Planı ve çocuk oyun alanı ile parklar listesi, harita verileri ve ilgili haritaların görselleştirilmesinde kullanılan Google Earth Pro, Autocad 2019 ve Adobe Photoshop CS6 programları, Kırklareli İl Özel İdaresi, İmar ve Kentsel İyileştirme Müdürlüğü ve Plan Proje Yatırım ve İnşaat Müdürlüğü görevlileri ile yapılan sözlü görüşmelerden yararlanılmıştır. Çalışma sahaları, kent merkezinde yer alan 64 oyun alanı içerisinde seçilen, konum ve peyzaj tasarım uygulamaları açısından birbirine benzer olması sebebiyle temsil niteliği olan 21 oyun alanından oluşmaktadır. Alan seçimleri yapılırken parkların peyzaj tasarım kriterleri açısından olumlu ve olumsuz örneklerinin ortaya konabilmesi amaçlanmıştır.

Üçüncü aşama; Kent içinde yer alan çocuk oyun alanlarının tespitinden sonra alan çalışmalarından oluşmaktadır. Bu kapsamda Çizelge 1'de belirtilen kriterler doğrultusunda incelemeler yapılarak her alan için "Alan Gözlem Formu" doldurulmuş ve bununla çocuk oyun alanlarının mevcut durumları ortaya konmuştur.

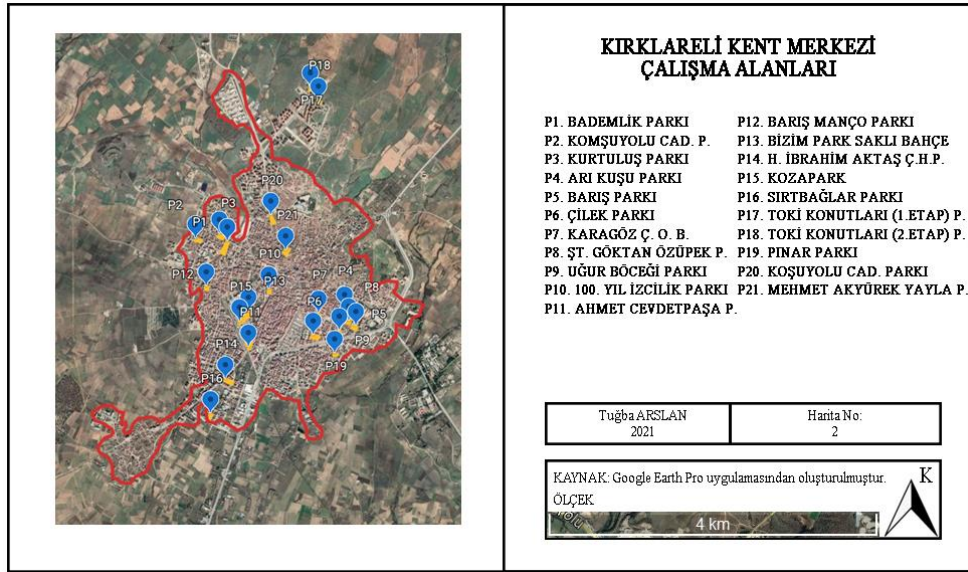
Çizelge 1. Alan Gözlem Formu (Metin ve Atalı, 2016; Yönez, 2017; Beyli ve Yeşil, 2019'dan faydalanılarak; Onay ve Kuş Şahin, 2019)

Çocuk Oyun Alanları Kriterleri			
Park No:	Park Adı:	Konum:	Tarih:
Alan Çalışması			
Alan büyüklüğü:	Yerleşim alanına göre yeterlilik durumu		
Alan kullanımı:	Çocuk oyun alanı, kent parkı, mesire alanı, yeşil alan kullanımları		
Bakım ve onarım:	Oyun ekipmanları ile yapısal ve bitkisel elemanların bakım ve onarımlarının yeterlilik durumları		
Bitki durumu:	Doğal varlığı veya tasarıma dayalı bitkilendirme, hastalık ve yaş durumu, oyun alanına uygunluğu, oyuna katkısı, diken ve zehir vb. zararlı etkileri olup olmaması		
Engelli kullanımı:	Engelli insanların kullanımına uygunluğu veya ekipman varlığı		
Güvenlik durumu:	Sınırlandırma varlığı, araç trafiğinden etkilenme durumu, ekipmanların dayanıklılığı, bitkide zararlı etmen olma durumu vb.		
Konum:	Kolay ulaşılabilirlik, yerleşim yerlerine uzaklığı		
Oyun alanı türü:	Geleneksel, yaratıcı, çağdaş, macera, özel öğrenme ve diğer oyun alanı türleri		
Oyun elemanı türü:	Geleneksel oyun ekipmanları veya doğal ya da yapay malzemelerden oluşan ekipmanlar		
Topoğrafik durumu:	Doğal oyun sahası varlığı veya oluşturmaya uygunluğu		
Yapısal ve bitkisel doku:	Yumuşak ve sert zemin kullanım orantısı		
Yeterlilik:	Yakınlarında bulunan parklara oranla kendi muhitindeki yeterliliği (Yerleşim alanına göre 250-1000 m ² arası olmalıdır.)		
Zemin durumu:	Kauçuk, taş, çim, toprak, kum ve benzeri malzeme kullanımı		
Donatı elemanları:	Oturma, ışıklandırma, bilgilendirme, çöp kutusu vb. varlığı		

Dördüncü aşama; Alan çalışmalarından elde edilen sonuçların değerlendirilmesini içermektedir. Bu kapsamda mekanlarda kullanılan bitkilerin çeşitli kaynaklardan tür teşhisi yapılmıştır (Oksal, 1952; Hora, 1981; Oğuz ve Yayıntaş, 1987; Odabaş, 1989; Schönfelder ve Schönfelder, 1990; Pamay, 1992; Schönfelder ve Schönfelder, 1995; Seçmen, vd., 1995; Brickell, 1996; Anşin ve Terzioğlu, 1998; Kremer, 1998; Arslan ve Çelem, 2001; Mikolajski ve Edwards, 2003; Akman vd. 2007; Namıkoğlu, 2007; Dalgıç ve Güler, 2015; Altan, 2020). Alan gözlem formlarından elde edilen veriler çocuk oyun alanına katkıları doğrultusunda değerlendirilmiştir.

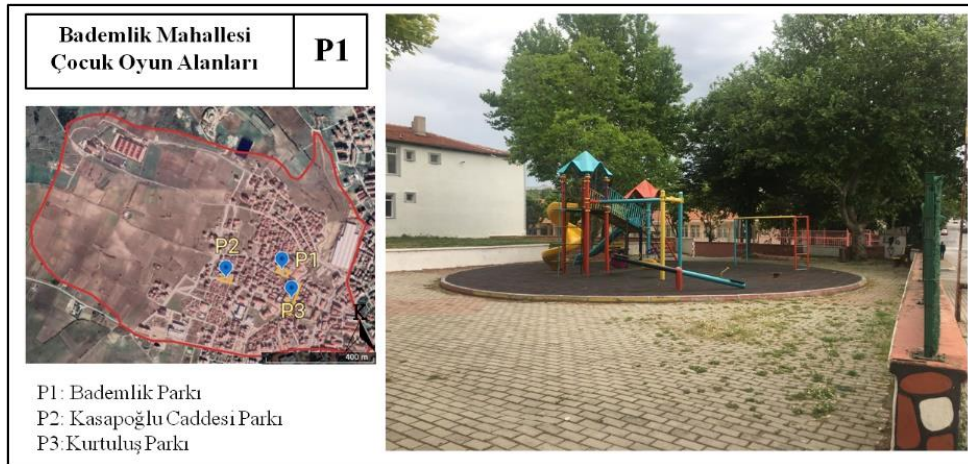
3. ARAŞTIRMA BULGULARI

Bu aşamada Kırklareli kent merkezi sınırlarında yer alan çocuk oyun alanları, planlama ve tasarım kriterleri açısından incelenerek değerlendirilmiştir. Bu kapsamda Şekil 2'de belirtilen çalışma sahaları, çocuk oyun alanlarının konum ve peyzaj tasarım kriterleri açısından aşağıda açıklanmıştır.

Şekil 2. Kırklareli kent merkezi sınırı ve bağlı olan mahalleler (Orijinal, 2021)

Bademlik Parkı (P1); Şekil 3'te gösterilen Bademlik Parkı 1400 m²'dir. Yapısal ve bitkisel tasarım yönünden incelendiğinde; sokak lambası ile aydınlatılan mekanda, aydınlatma, çöp vb. donatılar yetersizdir. Parkın çevresi duvar ile çevrenmiştir. Mekan içinde bulunan bitkisel elemanlar *Platanus orientalis* ve *Tilia tomentosa* gibi oldukça yaşlı ve yerli ağaçlardan oluşmaktadır. Mekanda kullanılan hazır oyun ekipmanlarının ise bakım ve onarımının yapılmadığı gözlenmiştir.

Şekil 3. Bademlik Parkı (Orijinal, 2021)

Kasapoğlu Caddesi Parkı (P2); Şekil 4'te gösterilen Kasapoğlu Caddesi Parkı 1000 m²'dir. Kolay erişilebilir konumdadır. Ancak araç yolu ile parkı ayıran yapısal bir korumaya rastlanmamıştır. Yapısal ve bitkisel tasarım yönünden incelendiğinde; genel zemin çim olup, oyun alanı kum zemine oturtulmuştur. Alan, kent parkı niteliğinde her yaş grubuna hitap etmektedir. Mekan içinde *Robinia pseudoacacia*, *Platanus occidentalis*, *Tilia tomentosa*, *Cedrus deodora*, *Prunus ceracifera*, *Viburnum tinus* ve *Juniperus sabina* bitkileri yer almaktadır. Donatı elemanları oldukça yetersizdir.

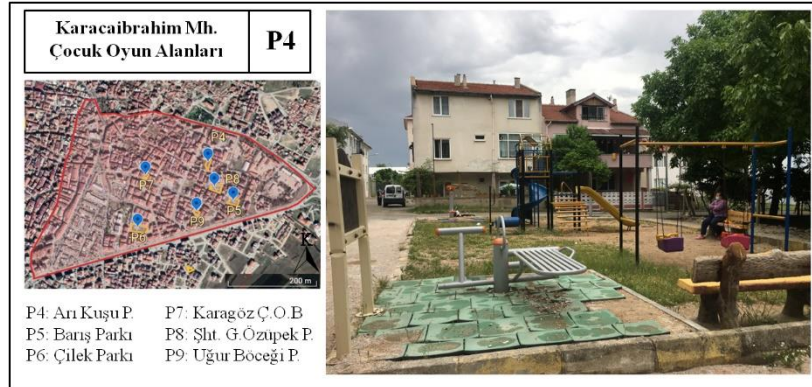
Şekil 4. Kasapoğlu Caddesi Parkı (Orijinal, 2021)

Kurtuluş Parkı (P3); Kurtuluş Parkı 4500 m² alana sahiptir. Alan, kolay ulaşılabilir ve hareketli bir topoğrafyaya sahiptir. Oyun alanı için ayrılan mekanın parsel bütününde yetersiz kaldığı gözlenmiştir. Alanda geleneksel oyun alanı ekipmanları, kauçuk zemin, spor ekipmanları, yeterli aydınlatma ve çöp donatı elemanları yer almaktadır (Şekil 5). Kullanılan ekipmanların bakım ve onarımları yetersizdir. Yeşil alan ve toprak zemin varlığı oldukça fazladır. Mekanda; *Robinia pseudoacacia*, *Platanus occidentalis*, *Platanus orientalis* ve *Tilia tomentosa* gibi gölge yapan bitki türleri yer almaktadır.

Şekil 5. Kurtuluş Parkı (Orijinal, 2021)

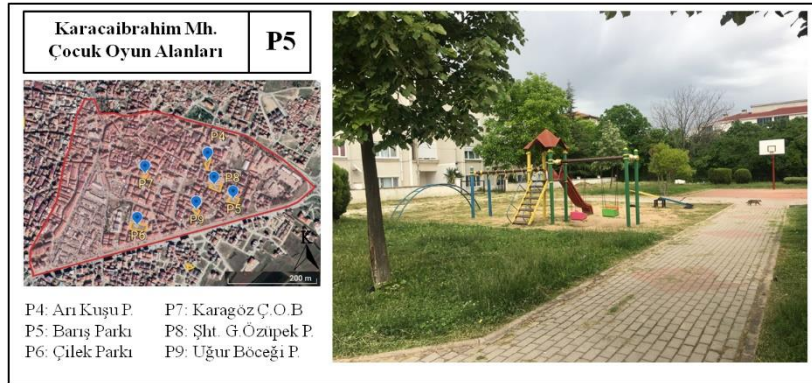
Arı Kuşu Parkı (P4); Arı Kuşu Parkı 377 m²'dir. Yapısal ve bitkisel tasarım yönünden; kum zemin üzerine geleneksel oyun alanı özelliğindedir. Oyun ekipmanları oldukça bakımsız durumdadır. Parkın köşelerine spor ekipmanları monte edilerek yetişkin ve büyük yaş grubu çocuklar için de faaliyet oluşturulmuştur. Donatı elemanları oldukça yetersizdir. Oyun alanı sınırlarında bitkisel elemanlara yer verilmemiştir. (Şekil 6).

Şekil 6. Arı Kuşu Parkı (Orijinal, 2021)

Barış Parkı (P5); Barış Parkı 911 m²'dir. Yapısal ve bitkisel zeminin yetersiz olduğu alan içerisinde hareketli alanlar ve serbest oyunlar için ayrılmış sert ve kauçuk zemin yer almaktadır. Alanın bitki potansiyelini; *Tilia tomentosa*, *Platycladus orientalis*, *Viburnum tinus*, *Juniperus horizontalis* oluşturmaktadır (Şekil 7).

Aydınlatma, çöp kutusu, oturma alanları gibi unsurlar alan içinde bulunmamaktadır. Geleneksel oyun ekipmanlarında ise paslanma ve kırılma darbelerine rastlanmıştır.

Şekil 7. Barış Parkı (Orijinal, 2021)

Çilek Parkı (P6); Çilek Parkı 2600 m² alana sahiptir. Yapısal ve bitkisel tasarım yönünden incelendiğinde; parke taş döşeme, kum zemin, geleneksel oyun alanı ekipmanları yer almaktadır (Şekil 8). Paslanma ve kırılmalara rastlanan ekipmanların bakım ve onarımlarının yapılmadığı gözlenmiştir. *Robinia pseudoacacia*, *Cedrus deodora* ve *Viburnum tinus* alanda görülen bitkiler arasındadır. Yakınında uygun olmayan mahalli çöp konteyneri ve elektrik trafosu dikkat çekmektedir.

Şekil 8. Çilek Parkı (Orijinal, 2021)

Karagöz Çocuk Oyun Bahçesi (P7); Şekil 9’da gösterilen Karagöz Çocuk Oyun Bahçesi 1500 m²’dir. Yeterli büyüklükteki alan, kolay ulaşılabilir konumda olup konutlar arasında yer alır. Yalnızca yapısal bir sahadan oluşturulan mekanda kauçuk zemin, renkli tel çit ve geleneksel oyun ekipmanı yer almaktadır. Etrafı *Robinia pseudoacacia* cv. “Umbraculifera” ile çevrelenmiştir. Aydınlatma ve çöp kutusu gibi donatı elemanları yeterlidir.

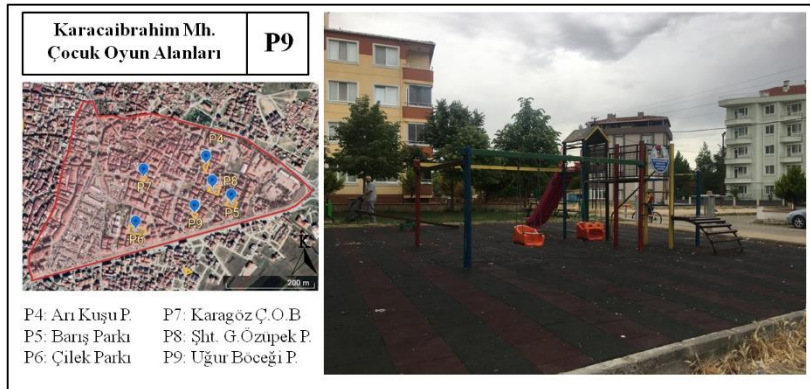
Şekil 9. Karagöz Çocuk Oyun Bahçesi (Orijinal, 2021)

Şehit Göktaş Özüpek Parkı (P8); Şekil 10’da gösterilen Şehit Göktaş Özüpek Parkı 1260 m²’dir. Alan, kolay ulaşılabilir ve yeterli büyüklüktedir. Mekanda macera ve çağdaş oyun alanı özelliklerinin bir arada olduğu gözlenmiştir. Köprü, tünel, tırmanma, kayma, sallanma, sürünme gibi fiziksel özellikte grup ve sosyal aktiviteleri sağlayan içerikler yer almaktadır. Zeminde kauçuk, doğal ve parke taş döşemeler kullanılmıştır. Bitkisel tasarımın uygulandığı mekanda, *Euonymus japonica* cv. “Aurea”, *Cupressocyparis x leylandii*, *Cupressus macrocarpa* cv. “Goldcrest”, *Viburnum tinus*, *Tilia tomentosa*, *Pinus nigra* ve *Rosa* sp. türleri kullanılmıştır. Oturma ve donatı elemanları yeterli düzeydedir.

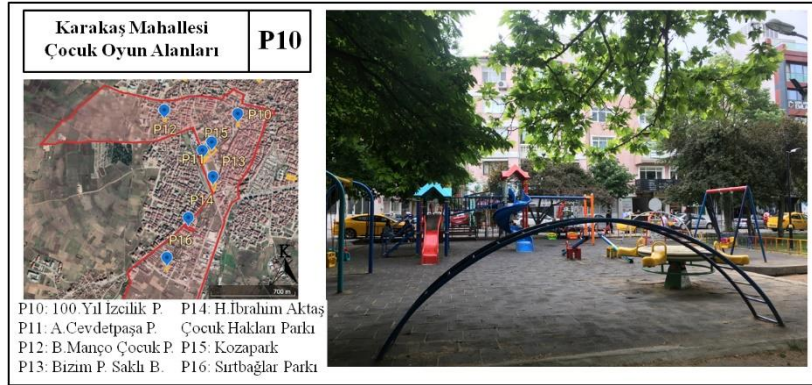
Şekil 10. Şehit Göktaş Özüpek Parkı (Orijinal, 2021)

Uğur Böceği Parkı (P9); Şekil 11’de gösterilen Uğur Böceği Parkı 571 m²’dir. Yapısal ve bitkisel tasarım yönünden incelendiğinde; alanın kolay ulaşılabilir, geleneksel oyun alanı ekipmanları ve kauçuk zeminden oluştuğu belirlenmiştir. Yol ile park arasında koruma bulunmamaktadır. Alanda az sayıda *Tilia tomentosa* yer almaktadır.

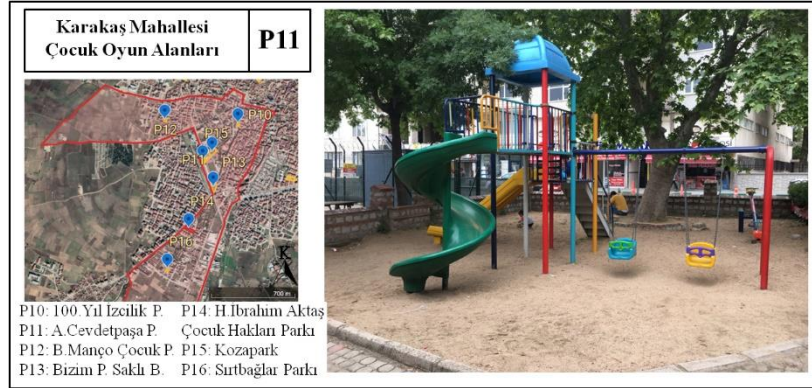
Şekil 11. Uğur Böceği Parkı (Orijinal, 2021)

100. Yıl İzcilik Parkı (P10); Şekil 12’de gösterilen 100. Yıl İzcilik Parkı 200 m²’dir. Büyüklük olarak yerleşim oranına istinaden yetersizdir. Parsel bütünlüğüne göre yapısal ve bitkisel zemin doğru orantılı değildir. Geleneksel oyun ekipmanları, kauçuk zemine sahip parkın etrafı “S” tipi tırtıl parke taşı ile çevrilidir. Yol ile park arasında alçak tel çitler, yakınında ise dekoratif yapay duvar bulunmaktadır. *Tilia tomentosa*, *Acer platanoides*, *Aesculus hippocastanum*, *Malus communis* ve *Platanus orientalis* ağaçları bulunmaktadır.

Şekil 12. 100. Yıl İzcilik Parkı (Orijinal, 2021)

Ahmet Cevdet Paşa Parkı (P11); Şekil 13'te gösterilen Ahmet Cevdet Paşa Parkı 100 m²'dir. Park, dinlenme alanı olarak da tercih edilmesine bağlı olarak kolay ulaşılabilir durumdadır. Yetişkinler için oturma mekanına sahip alanda çocuklar için yeterli bir alan bulunmamaktadır. Etrafı parke taş döşeme ve alçak duvarlar, oyun zemini ise kumdan oluşturulmuştur. *Robinia pseudoacacia*, *Platanus orientalis*, *Morus alba*, *Photinia x fraseri* gibi bitki türlerine rastlanmıştır. Dış mekanda donatı elemanları yetersizdir.

Şekil 13. Ahmet Cevdet Paşa Parkı (Orijinal, 2021)

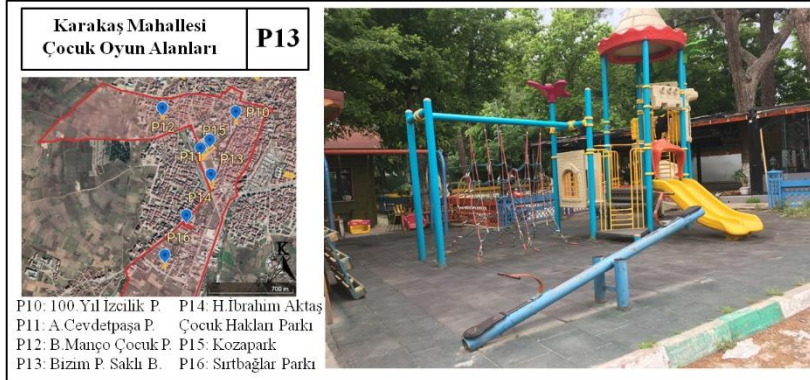
Barış Manço Çocuk Oyun Bahçesi (P12); Barış Manço Çocuk Oyun Bahçesi 150 m²'dir. Alanın geleneksel oyun ekipmanlarının oturtulduğu kauçuk zemin, parke taş döşeme ve renkli metal tellerle kuşatıldığı gözlenmiştir (Şekil 14). Ekipman ve tellerin mevcut durumları tehlike arz etmektedir. Bitkisel tasarımın bulunmadığı park alanında az sayıda *Platanus orientalis* ve *Tilia tomentosa* ağaçlarına rastlanılmıştır. Donatı elemanları yetersiz ve özensiz durumda olup, elektrik trafosu oyun alanının hemen yanında yer almaktadır.

Şekil 14. Barış Manço Çocuk Oyun Bahçesi (Orijinal, 2021)

Bizim Park Saklı Bahçe (P13); Şekil 15'te gösterilen Bizim Park Saklı Bahçe, 270 m²'lik kapalı bir mekanın arka bahçesi konumundadır. Kauçuk zemin, halat, plastik ve metal malzemelerden oluşan geleneksel oyun ekipmanlarından oluşan bir düzenlemeye sahiptir. Parke taş döşeme dışında yapısal düzenleme ve bitkisel

tasarım örneğine rastlanılmamıştır. Parkın etrafında eski ve yerli olan *Pinus pinea* ve *Robinia pseudoacacia* ağaçları bulunmaktadır.

Şekil 15. Bizim Park Saklı Bahçe (Orijinal, 2021)

Halil İbrahim Aktaş Çocuk Hakları Parkı (P14); Halil İbrahim Aktaş Çocuk Hakları Parkı 2800 m²'dir. Parkın girişinde ismini aldığı Halil İbrahim Aktaş'ın anıldığı bir anıt bulunmaktadır. Yapısal ve bitkisel tasarım yönünden; doğal taş ve podima döşemeler, kauçuk zemin, geleneksel oyun ekipmanları, oturma ve farklı spor etkinlik alanları, yeşil alanlar, çiçek parselleri, yeterli sayıda donatı elemanları gözlemlenmektedir (Şekil 16). Alanda; *Robinia pseudoacacia* cv. "Umbraculifera", *Platycladus orientalis*, *Abies nordmanniana* ssp. *bornmuelleriana*, *Viburnum tinus*, *Platanus orientalis*, *Aesculus hippocastanum*, *Photinia x fraseri*, *Juniperus horizontalis*, *Senecio candicans* ve *Rosa* sp. gibi süs bitkileri yer almaktadır.

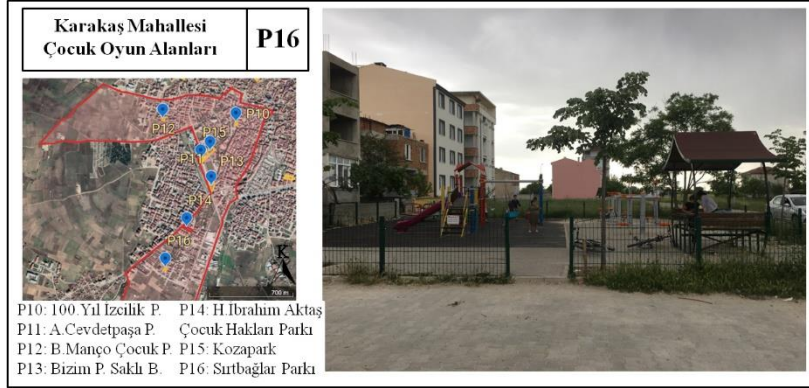
Şekil 16. Halil İbrahim Aktaş Çocuk Hakları Parkı (Orijinal, 2021)

Kozapark (P15); Şekil 17'da gösterilen Kozapark, Kozapark Cafe işletmesine dahil toplam 370 m²'lik bir park alanının dış mekanıdır. Alanın, tel çitlerle çevrelenerek korunduğu, kauçuk zemin ve geleneksel oyun ekipmanlarından oluştuğu görülmüştür. Bitkisel dokuda *Pinus nigra*, *Robinia pseudoacacia* cv. "Umbraculifera" ve *Cupressus sempervirens* yer almaktadır. Arazi yapısı doğal oyun alanı oluşturmak için yeterli alt yapıya sahiptir ancak özellikli bir tasarıma rastlanmamıştır.

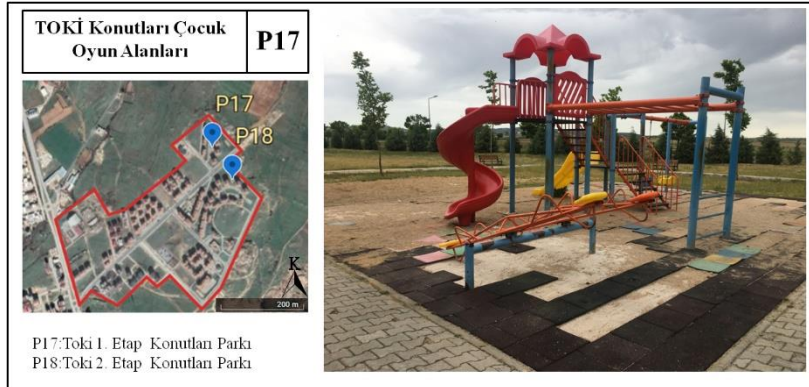
Şekil 17. Kozapark (Orijinal, 2021)

Sırtbağlar Parkı (P16); Şekil 18’de gösterilen Sırtbağlar Parkı 600 m²’dir. Etrafının tellerle çevrelendiği parkın içinde parke taş döşeme, kauçuk zemin, geleneksel oyun elemanı ve spor ekipmanları yer almaktadır. Kullanılan ekipmanların bakım ve onarımlarının yapılmadığı gözlenmiştir. Alan içerisinde çöp kutusu, aydınlatma elemanı gibi donatı elemanları bulunmamaktadır. *Tilia tomentosa* ve *Robinia pseudoacacia* dışında bitkisel dokuya rastlanmamıştır.

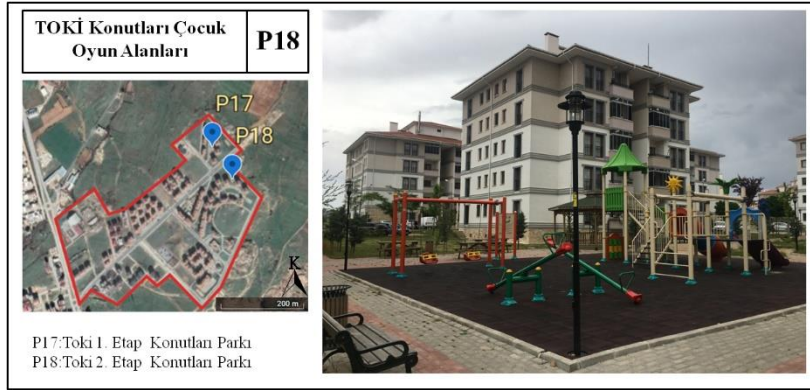
Şekil 18. Sırtbağlar Parkı (Orijinal, 2021)

TOKİ Konutları (1.Etap) Parkı (P17); Şekil 19’da gösterilen park 270 m²’dir. Eski TOKİ Konutlarına dahil site içinde bulunan bir alandır. Yapısal ve bitkisel tasarım yönünden incelendiğinde; kilit parke taş döşeme, kauçuk zemin, geleneksel oyun ekipmanları yer almaktadır. Kullanılan tüm materyaller yıpranmış ve zarar verici nitelikte olup, bakım ve onarımlarının yapılmadığı gözlenmiştir. Oturma ve farklı etkinlikleri kapsayan uygulamalara rastlanmamıştır. Yer yer *Platanus orientalis* örnekleri tespit edilmiştir.

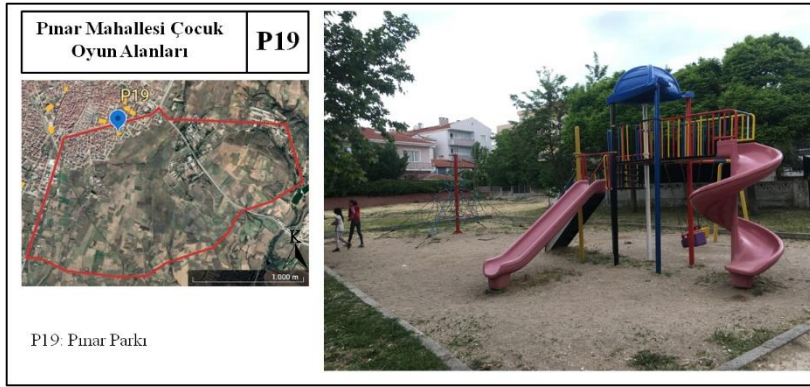
Şekil 19. TOKİ Konutları (1.Etap) Parkı (Orijinal, 2021)

TOKİ Konutları (2.Etap) Parkı (P18); Yeni TOKİ Konutlarına dahil site içinde bulunan park 520 m² büyüklüğündedir. Yalnızca konut sakinleri tarafından kullanılabilen bir park alanıdır. Yapısal ve bitkisel tasarım yönünden incelendiğinde; serbest oyun sahaları, kauçuk zemin, geleneksel oyun ekipmanı, parke taş döşeme, oturma ve donatı elemanlarına sıkça yer verildiği gözlenmiştir (Şekil 20). Park alanına özgü bitkisel çalışma görülmemektedir.

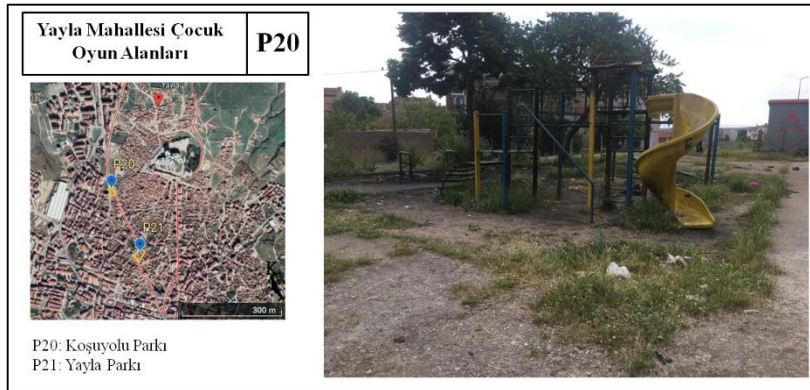
Şekil 20. TOKİ Konutları (2.Etap) Parkı (Orijinal, 2021)

Pınar Park (P19); Şekil 21’de gösterilen Pınar Parkı 490 m²’dir.Yapısal ve bitkisel tasarım yönünden incelendiğinde; mahalle genelinde oyun alanları yetersizdir. Kum zemin, plastik, metal ve halattan oluşan oyun ve spor ekipmanları yer almaktadır. *Platanus orientalis*, *Robinia pseudoacacia* ve *Robinia pseudoacacia* cv. “Umbraculifera” bulunmaktadır. Donatı elemanlarına rastlanmamıştır.

Şekil 21. Pınar Parkı (Orijinal, 2021)

Koşuyolu Caddesi Parkı (P20); Koşuyolu Caddesi Parkı 400 m²’lik bir alanı kaplamaktadır. Eski yerleşim alanlarından birinde yer alan oyun parkı, günümüzde faaliyetini gerçekleştiremeyecek derecede eski ve bakımsız durumdadır (Şekil 22). Trafığa açık bir yol kenarında bulunmaktadır ve herhangi bir koruma içermemektedir. Paslanma, kırılma, yakılma gibi dış etkilere maruz kalmış oyun ekipmanlarından oluşan bir alandır. Bitkisel peyzaj yönünden herhangi bir örneğe rastlanılmamıştır. Çocuk sağlığı ve güvenliği dikkate alındığında bu alanın tamamen revize edilmesi gerektiği gözlenmiştir.

Şekil 22. Koşuyolu Caddesi Parkı (Orijinal, 2021)

Mehmet Akyürek Yayla Parkı (P21); Mehmet Akyürek Yayla Parkı 2580 m² alana sahiptir. Kent geneline bakıldığında en büyük üçüncü park olma özelliği taşıırken, konum itibariyle de eski yerleşim bölgesinde yer almaktadır. Aynı zamanda kent parkı işlevi görmekte olan Mehmet Akyürek Yayla Parkı yapısal tasarım

açısından incelendiğinde, kauçuk zemin üzerine oturtulan geleneksel oyun ekipmanları, plastik ve metal malzemelerden oluşmaktadır. Oyun alanı ile park alanı arasında oluşan zemin farklılığı; kauçuk, taş ve mermer şeklinde uygulanmıştır. Oyun alanının sınırı ise güvenlik unsurunu oluşturan alçak taş duvarla çevrelenmiştir. Bitkisel yönden yerli ve yaşlı ağaçlardan oluşan bir mekandır. *Platanus orientalis*, *Robinia pseudoacacia*, *Tilia tomentosa* ve *Aesculus hippocastanum* ağaçları yer almaktadır (Şekil 23). Aydınlatma, oturma elemanları, WC ve büfe gibi ihtiyaçların karşılanabileceği donatı unsurları da yeterli düzeydedir.

Şekil 23. Mehmet Akyürek Yayla Parkı (Orijinal, 2021)

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Kentsel gelişimin ve yapılaşmanın hızla arttığı Kırklareli ili kent merkezinin nüfus artışı ve göç alma durumu göz önüne alındığında, buna paralel olarak oyun alanlarına karşı duyulan talebin arttığı tespit edilmiştir. Araştırma konusu kapsamında, Kırklareli kent merkezine ait çocuk oyun alanları, peyzaj planlama ve tasarım ilkeleri kapsamında yapısal ve bitkisel tasarım açısından ele alınarak incelenmiştir. Çalışma alanlarında yapılan araştırmalar sonucu elde edilen veriler doğrultusunda bu alanların çocuk oyun alanları standartlarına uygunluğu değerlendirmeye alınmış, her alan için yapısal ve bitkisel peyzaj incelemeleri yapılmıştır (Çizelge 2).

Yucesu vd. (2015) çalışmalarında kentsel mekanların kurgulanmasında doğrudan etkili olan açık ve yeşil alanlar incelenmiş, kent genelinde yapılan görsel analiz sonuçları, çocuk oyun alanlarının birçoğunun bitkisel düzenleme ile birlikte ele alınmadığını ortaya koymuştur. Bu alanlarda, sert zemin oluşturularak çocuk oyun donatılarının monte edilmesinden ibaret olup zemin döşemeleri açısından sakıncalı olduğu tespit edilmiştir. Alan gözlem formu tespitlerine göre; bu çalışmada incelenen parklarda alan kullanımının % 76, bakım ve onarımın % 57, bitki durumunun % 67, oyun elemanı türünün % 86, yapısal ve bitkisel dokunun % 62, zemin durumunun % 57, donatı elemanlarının ise % 81 oranında olumsuz koşullarda oldukları tespit edilmiştir (Çizelge 2).

Aslan vd. (2020) çalışmalarında yapılan araştırmada Kırklareli kent merkezinde yer alan, tarihi olarak en eski ve en zengin mahallesi olan Yayla mahallesinin kentsel unsurları, kentsel morfoloji perspektifinden değerlendirmişler ve kent merkezinde çocuk oyun alanlarının durumunda eksiklik olduğu tespit etmişler. Yayla mahallesinde özellikle bir çocuk oyun alanı bulunmaması, konumdaki çocuk parklarının yetersizliğini göz önüne koymaktadır. P21’de incelenen Mehmet Akyürek Yayla Parkı, bir kent parkı niteliğinde olup içerisinde çocuk oyun alanı barındırmaktadır. Alan gözlem formu tespitlerine göre parkın güvenlik, yeterlilik ve oyun alanı türü gibi kriterlerin olumsuz yönde olduğu tespit edilmiştir (Çizelge 2).

Çulha (2013) çalışmasında Kırklareli kent merkezinin doğal ve kültürel özellikleri incelenerek analiz ve değerlendirme yöntemleri ile açık ve yeşil alanları tespit etmiştir. Çalışmanın sonucunda tespit edilen çocuk oyun alanlarının yapılan analizler kapsamında Türkiye standartlarına göre 1,5 m²/kişi olması gerekirken 0,1 m²/kişi olarak tespit edilmiştir. Bu çalışmada kullanılan alan gözlem formuna dayanarak incelenen parkların %67’sinin yetersiz, %76’sının ise alan kullanımının olumsuz yönde olduğu tespit edilmiştir (Çizelge 2).

Çizelge 2. Kırklareli kent merkezi çocuk oyun alanları alan gözlem formu

TASARIM KRİTERLERİ	ÇALIŞMA ALANLARI (PARK NO)																					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Alan büyüklüğü	✓	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	X	X	✓	✓	✓	X	X	X	X	✓	
Alan kullanımı	X	✓	X	X	✓	X	X	✓	X	X	X	X	✓	X	X	X	X	X	X	X	✓	
Bakım ve onarım	X	X	X	X	X	X	✓	✓	✓	✓	X	X	✓	✓	X	X	X	✓	✓	X	✓	
Bitki durumu:	X	X	✓	X	X	X	X	✓	X	✓	✓	X	X	✓	✓	X	X	X	X	X	✓	
Engelli kullanımı	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	✓	
Güvenlik durumu	✓	X	X	X	X	X	✓	✓	X	X	✓	X	X	✓	✓	X	✓	✓	X	X	X	
Konum	✓	✓	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	✓	
Oyun alanı türü	✓	✓	X	X	X	X	X	✓	X	✓	X	X	✓	X	X	X	X	X	X	X	X	
Oyun elemanı türü	X	✓	X	X	X	X	X	✓	X	X	X	X	✓	X	X	X	X	X	X	X	X	
Topoğrafik durumu	X	✓	✓	X	✓	X	✓	✓	X	✓	X	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	✓	
Yapısal ve bitkisel doku:	X	✓	✓	X	✓	X	X	✓	X	✓	X	X	✓	✓	X	X	X	X	X	X	✓	
Yeterlilik	✓	✓	X	X	✓	X	X	✓	X	X	X	X	✓	X	✓	X	✓	X	X	X	X	
Zemin durumu	X	X	X	X	X	X	✓	✓	✓	X	X	✓	✓	✓	✓	✓	X	✓	X	X	X	
Donatı elemanları		X	X	X	X	X	X	✓	X	X	X	X	✓	X	X	X	✓	X	X	X	✓	

Araştırma kapsamında, Şehit Gökten Özüpek Parkı ve Halil İbrahim Aktaş Çocuk Hakları Parkı'nın peyzaj tasarım ilkelerine uygun olarak düzenlendiği belirlenmiştir. Mehmet Akyürek Yayla Parkı'nın ise sıralamayı takip ettiği görülmüştür (Çizelge 4.1). Bu alanlarda oturma alanı, oyun alanı, serbest etkinlikler, spor alanı ve gezinti yollarında, farklı döşeme malzemesi kullanılarak mekanlar arası algı ve sınırlamaya gidildiği tespit edilmiştir.

Çocuk oyun alanlarında yapılan bitkisel tasarım değerlendirmeleri sonucunda tasarıma dayalı bitkisel uygulama görülmezken, kent bünyesinde yetişen doğal bitki örtüsüne ait doğal ve yaşlı ağaçların çoğunlukta olduğu görülmektedir. Parklar, bu tür doğal ve ağaçlık alanlarda konumlandırılarak mevcut bitkisel altyapının korunması tercih edilmiştir. Alan ziyaretleri esnasında birçok parkta anıt ağaç niteliği de olabilecek yaşlı örnekler rastlanmıştır. Çocuk oyun alanlarında tespit edilen bazı bitkilerin morfolojik özellikleri incelendiğinde, *Robinia pseudoacacia*, *Platanus occidentalis*, *Tilia tomentosa*, *Cedrus deodora*, *Thuja orientalis*, *Juniperus sabina* gibi yutulabilir büyük meyveli, arı ve böcek çeken kokulu yapraklı, batıcı iğne yapraklı veya bünyesinde alerjen etki oluşturabilecek bitki taksonlarının çocuklarla bir arada bulunmasının tehlike arz ettiği görülmüştür. Mevcuttaki oyun alanlarında yer seçimi ve kullanıma uygun bitki türleri kriterlerine özen gösterilmediği tespit edilmiştir.

Çocukların daha çok fiziksel, zihinsel, sosyal ve çevresel gelişimlerini destekleyen, engelli çocuklarla da bir arada oynayabileceği alanların oluşturulması ve yapay malzemeler dışında doğal malzemelerden oluşan, unsurların sıkça kullanıldığı, oyun alanında çocuğun kendisini doğal bir ortamda hissedebileceği alan tasarımı fikirleri incelenmeli ve çocukların oyun alanlarından beklediği potansiyelin karşılanması gerekmektedir. Yapılan incelemeler sonucu arazi yapısı elverişli olan sahalarda bu tür bir uygulama görülmemiştir. Oyun alanlarında kullanılan ekipmanlar yalnızca tek tip olup, bakımsız ve çocuk sağlığı açısından güvensiz niteliktedir.

TEŞEKKÜR VE BİLGİ NOTU

Bu çalışma Yüksek Lisans Tezinden uyarlanmıştır.

Etik Kurul İzni: Bu çalışma için etik kurul iznine gerek yoktur.

Finansal Destek: Yoktur.

KAYNAKLAR

- Acar, H. (2003). Çocuk oyun alanlarında kullanıcıların bitki tercihlerinin belirlenmesi üzerine bir araştırma: Trabzon kenti örneği (*Yüksek Lisans Tezi*), KTÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Trabzon.
- Aklıbaşında, M., Tırnakçı, A. ve Özhancı, E. (2018). Çocuk oyun alanlarının önemi ve tasarım kriterlerinin Nevşehir kenti örneğinde irdelenmesi, *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi* 2018, Araştırma Makalesi, Sayfa 59-71, ISSN: 1309-9876
- Akman, Y., Ketenoğlu, O., Kurt, L., Güney, K., Hamzaoğlu, E. ve Tuğ, N. (2007). *Angiospermae (Kapalı Tohumlular)*. Palme Yayıncılık, ISBN: 9944- 341- 21- 5.
- Altan, T. (2000). *Doğal Bitki Örtüsü*. Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Genel Yayın No: 2353, Ders Kitapları Yayın No: A- 76, Adana.
- Anşın, R. ve Terzioğlu, S. (1998). *Doğu Karadeniz Bölgesi'nin Özellikle Trabzon Yöresinin Egzotik Ağaç ve Çaluları*. Karadeniz Teknik Üniversitesi Genel Yayın No: 192, Fakülte Yayın No: 29, Trabzon, 132 s.
- Anonim, (2006). Spor Bilim, sayfasına bağlı olarak. "Çocuk ve spor"
<http://www.sporbilim.com/sayfa.asp?mdl=haber¶m=110> (Erişim Tarihi: 02.06.2021)
- Aslan, F., Ateş, O., Yaşar, M. (2020). Kentsel mekan ve morfoloji ilişkisi: Kırklareli ili Yayla mahallesi örneği, *Kırklareli University Journal of Engineering and Science* 6-2(2020) 165-184, DOI: 10.34186/klujes.772981, Geliş Tarihi: 24.07.2020, Kabul Tarihi: 31.12.2020
- Arslan, A. ve Dilci, T. (2017). Çocuk Oyuncaklarının Çocukların Gelişim Alanlarına Yönelik Etkilerinin Günümüz Bağlamında İncelenmesi (Sivas İli Örnekleme) *Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: 7, Sayı:13, Haziran, 2017.
- Arslan, M. ve Çelem, H. (2001). *Ankara'nın Egzotik Ağaç ve Çaluları*. TÜBİTAK Yayınları, Ankara.
- Arslan Muhacir, E. S., Yavuz Özalp, A. (2016). Planlama ve tasarım süreçleri bağlamında çocuk oyun alanlarına ilişkin temel kalite kriterlerinin belirlenmesi. *Artvin Çoruh Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, Cilt: 17, Sayı: 2, Sayfa: 220-230.
- Bal, A. (2005). Zonguldak kenti yeşil alan sistemindeki çocuk oyun alanlarının durumunun peyzaj mimarlığı ilkeleri açısından irdelenmesi (*Yüksek Lisans Tezi*), Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Bartın
- Beckwith, J. (1985). When children play, Association for Childhood Education International, US.
- Beyaztaş, H. S. (2012). Mimari Tasarımda Ekolojik Bağlamda Biçim ve Doğa İlişkisi. (*Yüksek Lisans Tezi*), İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Mimari Tasarım Programı, 2012
- Beyli, K. N. ve Yeşil, M. (2019). Mahalle Parkları Özelinde Kalite Kriterleri ile Kullanım Potansiyeli Arasındaki İlişkinin İrdelenmesi. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 9(3), 485-497, Kasım 2019. Geliş Tarihi: 05.09.2019 / Düzenleme Tarihi: 17.10.2019 / Kabul Tarihi: 13.11.2019
- Brickell, C. (1996). *A- Z Encyclopedia of Garden Plants*. The Royal Horticultural Society, Dorling Kindersley Limited, London, 1080 pp.
- Campbell, H. (2013). *Landscape and Child Development*, Northwood Associates Landscape Architects Ltd., Toronto, 2013.
- Crowe, J.E. Jr. (1995). Current approaches to the development of vaccines against disease caused by respiratory syncytial virus (RSV) and parainfluenza virus (PIV). A meeting report of the WHO Programme for Vaccine Development. Mar; 13(4) : 415-21
- Cüce, B. ve Ortaçesme, V. (2020). Kentsel yeşil alanlara erişilebilirlik. *Peyzaj - Eğitim, Bilim, Kültür ve Sanat Dergisi* 2/2 (2020) 65-77. Akdeniz Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Antalya.

- Czakczynska-Podolska, M. (2014). The impact of playground spatial features on children's play and activity forms: An evaluation of contemporary playgrounds' play and social value. *Journal of Environmental Psychology* 38: 132-142
- Çay, R. D. (2006). Çocuk oyun alanlarının iç mekân ve yakın çevrede oluşumu (*Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Çulha, K. (2013). Kırklareli kent merkezi açık yeşil alanlarının nitelik ve nicelik açısından irdelenmesi (*Yüksek Lisans Tezi*), Trakya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Edirne
- Dalgıç, G. ve Güler, N. (2015). *Trakya'nın Odunsu Bitkileri* (Ağaç ve Çalılar). Pelikan Yayıncılık, Ankara
- Ergin, B. (2019). Çocuk oyun alanlarında, doğa ve doğal materyalin oyun amaçlı kullanım değerinin saptanması (*Yüksek Lisans Tezi*), İstanbul Üniversitesi, Cerrahpaşa Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, İstanbul.
- Fanuscu, M. (1994). Çocuk oyun alanları, *İ.Ü. Orman Fakültesi Dergisi*, Seri B, 41, 1-2
- Gheshlagh Sofla, N. (2019). Çocuk oyun alanlarında yeni arayışlar; Erzurum kenti örneği (*Yüksek Lisans Tezi*), Atatürk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Erzurum.
- Güneş, S. (1995). Ankara kenti çocuk oyun alanları elemanlarının irdelenmesi üzerine bir araştırma (*Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*), Ankara Üniversitesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Ankara
- Gür, Ş. Ö. (2002). *Çocuk mekanları*, Mas Matbaacılık, 1. Baskı, İstanbul
- Hart, R. (1979). Children's experience of place. Irvington, New York
- Hora, B. (1981). *The Oxford Encyclopedia of Trees of the World*. Oxford University Press, 288 pp.
- Jongeneel, D., Withagen, R., Zaal, FTJM. (2015). Do children create standardized playgrounds? A study on the gap-crossing affordances of jumping. *Stones Journal of Environmental Psychology* 44: 45–52
- Koçyiğit, S., Tuğluk, M. N. ve Kök, M. (2007). Çocuğun gelişim sürecinde eğitsel bir etkinlik olarak oyun. Atatürk Üniversitesi K.K. Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, 2007, Sayı: 16
- Kremer, B. P. (1998). *Die Bäume Mitteleuropas*. Kosmos, ISBN: 3- 440- 07604- 0, Stuttgart
- Metin, H. Ç. ve Atalı, L. (2016). Mahalle ölçeğinde çocuk parklarının incelenmesi “Kartepe ilçesi örneği”. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*. Kocaeli Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Kocaeli, Gönderi Tarihi: 24.12.2016, Kabul ve Online Yayın Tarihi: 30.12.2016
- Mikolajski, A. Edwards, J. (2003). *Garden Plants & Techniques*. Anness Publishing Ltd., London.
- Moore, R. C. (1986). Childhood's domain: Play and space in child development. Croom Helm, London
- Namıkoğlu, N. G. (2007). *Türkiye'nin Ağaçları ve Çalıları*. NTV Yayınları, ISBN: 978- 975- 6690- 80-2.
- Odabaş, A. (1989). *Park ve Bahçe Süs Bitkileri*. Yayın No: 18, Yalova, 178 s.
- Oğuz, G., Yayıntaş, A. (1987). *Park ve Bahçelerimizin Süs Bitkileri*. Ege Üniversitesi Fen Fakültesi Kitaplar Serisi No: 120, İzmir, 207 s.
- Oksal, M. (1952). *Orman ve Park Ağaçlarımız*. Tarım Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü Yayını, Sıra No: 72, Ankara.
- Onay, B. ve Kuş Şahini, C. (2019). Kentsel Rekreasyon Kapsamında Çocuk Oyun Alanlarında Güvenlik: Isparta Ayazmana ve Gökçay Mesireliği Örneği. *Kent Akademisi- Kent Kültürü ve Yönetimi Hakemli Elektronik Dergi* | Cilt: 12 Sayı: 3, Güz 2019
- Özer, A., Gürkan, A., Ramazanoğlu, M. O. (2006). *Oyunun çocuk gelişimi üzerine etkileri*. Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları.
- Özkasap Çakar, H. (2003). Bornova'nın çocuk oyun alanlarının peyzaj mimarlığı yönünden etüdü ve daha uygun koşulların oluşturulmasına yönelik bir araştırma (*Yüksek Lisans Tezi*), Ege Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Bornova İzmir.
- Öztürk, S. ve Özdemir, Z. (2013). Kentsel Açık ve Yeşil Alanların Yaşam Kalitesine Etkisi “Kastamonu Örneği”. *K.Ü. Orman Fakültesi Dergisi*, 2013, 13(1): 109-116. Geliş tarihi: 08.01.2013
- Pamay, B. (1992). *Bitki Materyali I Ağaçlar ve Ağaççıklar Bölümü*. Uycan Matbaası, Küçükkuyu, 64s.
- Schönfelder, P. ve Schönfelder, I. (1990). *Was Blüht am Mittelmeer*. ISBN: 3- 440- 05790- 9, Franckh-Kosmos Verlags- GmbH & Co., Stuttgart.
- Schönfelder, P. ve Schönfelder, I. (1995). *Der Kosmos- Heilpflanzenführer*. ISBN: 3- 440- 06954- 0, Franckh-Kosmos Verlags- GmbH & Co., Stuttgart.
- Schuster, C. S. ve Ashburn, S. S. (1980). Play during childhood: the process of human development. Brown and Company, s.290-310.

- Seçmen, Ö., Gemici, Y., Görk, G., Bekat, L. ve Leblebici, E. (1995). *Tohumlu Bitkiler Sistematiği*. Ege Üniversitesi Fen Fakültesi Kitaplar Serisi No: 116, İzmir, 394 s.
- Solomon, S. G. (2014) The science of play: How to build playgrounds that enhance children's development. University Press of New England, Lebanon
- Turner, W. R., Nakamura, T. ve Dinetti, M. (2004). Global urbanization and the separation of humans from nature. *Bioscience*, 54(6), 585-590.
- Uluğ, H. (2007). Kuzey Adana'daki çocuk oyun alanlarının bitki seçimi yönünden irdelenmesi (*Yüksek Lisans Tezi*), Çukurova Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı ABD, Adana.
- Ward Thompson, C. (2013). Activity, exercise and the planning and design of outdoor spaces. *Journal of Environmental Psychology* 34: 79-96
- Yılmaz, S. ve Bulut, Z. (2002). Kentsel mekanlarda çocuk oyun alanları planlama ve tasarım ilkeleri, *A.Ü.Ziraat Fakültesi Dergisi* 33 (3), Sayfa 345-351, 2002, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Erzurum
- Yılmaz, Ş. (2010). Çocuk oyun alanlarının ilköğretim çağındaki kullanıcılarca değerlendirilmesi ve tasarım ilkelerinin belirlenmesi (*Yüksek Lisans Tezi*), İstanbul Üniversitesi, Fen Bil. Enstitüsü
- Yiğit, R. (1995). Hastanede yatan çocuk için oyunun önemi. *Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 2(2):18-24
- Yönez, E. (2017). Çocuk parklarında tasarım ve güvenlik. (*Yüksek Lisans Tezi*), İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Anabilim Dalı, Yapı İşletmesi Lisansüstü Programı
- Yucesu, Ö. (2015). Kırklareli ili merkez ilçe açık ve yeşil alan sisteminin saptanması ve peyzaj planlama ilkeleri açısından incelenmesi (*Yüksek Lisans Tezi*), Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Tekirdağ
- Yücel, G. (2005). Çocuk oyun alanlarının tasarımı. *İ.Ü. Orman F. Dergisi*: B, Cilt 55(2), 99-100.